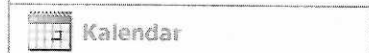

Posta

Kalendar

Kontakti

Deleted Items (29)

Drafts [10]

Inbox (3)

Junk E-Mail [1]

Sent Items

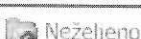
Kliknite da biste videli sve fascikle

Outbox

Upravljanje fasciklama...

Odgovori svima

Zatvori

Portal i Radio 021 KOSULJICA TUMOR MARKERI ep8

Aristea Stakic [aristea.stakic@021.rs]

Odgovorili ste u 27.11.2024. 15:02.

Poslato: 27. novembar 2024. 10:42**Za:** Biljana Gavrić; Snežana Bojanić**Cc:** krajnovic@021.rs; Zoran Strika [strika@021.rs]**Prilozi:** Kosuljica radijske emisij~1.docx (20 kB)**Poštovane,**

Molim Vas za odobrenje sadržaja za realizaciju OSME u nizu od ukupno osam tema/tekstova/radijskih emisija, obuhvaćenih ugovorom između Radija 021.rs i Pokrajinskog sekretarijata za zdravstvo AP Vojvodine.

Tema OSME realizacije je: Tumor markeri (dojka, jajnik, debelo crevo, prostata, jetra...)

Sagovornica prema dogovoru i navedenom spisku koji ste nam dostavili je Dr Romana Mijović iz Odeljenja za automatizovanu laboratorijsku dijagnostiku, Centra za laboratorijsku dijagnostiku Univerzitetskog Kliničkog centra Vojvodine.

Tekstovi o dogovorenim temama koji su predmet ugovora, biće objavljeni na Portalu 021.rs sukcesivno, prema dinamici odobrenja i emitovanja i biće Vam dostavljeni u skladu sa odredbama ugovora.

Hvala Vam.**Srdačan pozdrav,***Aristea Stakić, novinarka**aristea.stakic021@021.rs**Radio 021, Portal 021.rs**Tel: 064/8195362**<http://www.021.rs/>*

Tumor markeri ep8

Tema emisije: Tumor marker (dojka, jajnik, debelo crevo, prostate, jetra ...)

Realizatorka: Aristeia Stakić, novinarka

Medij: Radio 021, portal 021.rs

Za potrebe: Pokrajinskog sekretarijata za zdravstvo APV

UVODNA ŠPICA (sadrži informaciju o organu koji je dodelio sredstva za realizaciju ugovorne obaveze)

OFF: Poštovani slušaoci, dobar dan.

Moje ime je Aristeia Stakić.

U ovoj emisiji razgovaramo o značaju tumačenja tumorskih markera za zdravlje građana.

Sagovornica Radija 021 je dr Romana Mijović iz Centra za laboratorijsku dijagnostiku Univerzitetskog Kliničkog centra Vojvodine.

RASTAVNICA

OFF: Tumorski markeri su biomarkeri koji se mogu naći u telesnim tečnostima ili tkivima osoba koje imaju malignu bolest. Njih mogu proizvoditi ćelije samog tumora koje su maligno izmenjene ili netumorske ćelije kao odgovor na prisutstvo tumora u organizmu.

Dr Romana Mijović: *“Najčešće ih detektujemo u krvi merenjem njihove serumske koncentracije, ali ih možemo detektovati i u drugim telesnim tečnostima ili u tkivu samog tumora. Normalno, tumorski markeri su materije koje se proizvode u izuzetno malim količinama u zdravom tkivu i zbog toga se detektuju kod zdravih osoba u izuzetno niskim koncentracijama. Utvrđivanje prisutstva povišenih nivoa tumorskih markera u tkivu ili telesnim tečnostima služi kao indikator postojanja maligne tumorske promene u organizmu. Međutim, postoje određena ograničenja prilikom njihove dijagnostičke upotrebe. Prvo, treba istaći da nije svaka maligna ćelija sposobna da produkuje tumorske markere, a takođe veoma često u ranim stadijumima bolesti dok je tumorska sama promena manja, koncentracija*

tumorskih markera je niska. Stoga, odsustvo tumorskih markera ne znači automatski u svakom slučaju i odsustvo malignog oboljenja”.

OFF: Kako ističe sagovornica 021, neka nemaligna stanja mogu dovesti do povećanja njihove koncentracije, jer i zdrave ćelije u uslovima zapaljenjskih procesa ili prilikom nekih hemijskih nadržaja mogu odgovoriti pojačanom sintezom i izlučivanjem ovih materija.

Dr Romana Mijović: *“Pozitivan nalaz tumorskih markera ne mora opet automatski značiti prisustvo maligne bolesti, ali svakako ovaj pacijent zaslužuje dalju dijagnostičku obradu u skladu sa, ne samo ovim laboratorijskim nalazom, već i njegovim trenutnim kliničkim nalazom.*

OFF: Naša sagovornica kaže da je do danas je otkriveno više različitih tumorskih markera a da desetine njih imaju klinički značaj.

Dr Romana Mijović: *“Neki su povezani, da tako kažemo, samo sa jednom vrstom tumora, što znači da su specifični za određeni tumor, a drugi se povezuju i sa više različitih tipova tumora. Međutim, ne postoji jedan univerzalni marker koji može da detektuje malignu bolest. Tumorski markeri su ponekad specifični sami za organ ili tkivo, ali često se više markera povezuje sa jednim tipom maligne bolesti. Ono što je bitno jeste da se koriste u pravilnom dijagnostičkom algoritmu, isključivo po preporuci ordinirajućeg lekara. Tumorski markeri se prema mestu određivanja dele na tkivne i na serumske i ono što je, da kažemo, široko u upotrebi, ono što se radi kod nas u Centru za laboratorijsku dijagnostiku Univerzitetskog kliničkog centra Vojvodine, jeste određivanje tumorskih markera iz krvi - serumskih tumorskih markera”. S obzirom da se mogu meriti neograničen broj puta, najveći značaj imaju u praćanju toka bolesti i efekata terapije, a ukoliko se određivanje tumorskih markera ponavlja, preporučuje se da se kontrola vrši u istoj laboratoriji jer se vrednosti markera mogu razlikovati ukoliko se mere različitim metodama. I prosto je preporuka za svaku biohemijsku analizu, ne samo za ovu. Naravno, postoje i tkivni markeri koji se određuju na uzorcima tkiva i imaju u tom slučaju ključnu ulogu u dijagnostikovanju maligne bolesti i određivanju efekasnije terapije za oboljenje. Danas se tumorski markeri koriste kod ranog otkrivanja malignih bolesti i putem skrininga a to je pronalazak bolesti kod osoba bez simptoma u zdravoj populaciji ili u populaciji osoba sa određenim rizikom”.*

OFF: Sa određenim ograničenjima postoji velika mogućnost lažno-pozitivnih nalaza jer tumor markeri mogu biti uvećani u nekim benignim stanjima, zapaljenjima ili lažno-negativnim u početnim fazama razvoja tumora, kaže doktorka Mijović.

Dr Romana Mijović: *“Periodično se prate u cilju praćenja toka bolesti, u proceni efekata terapije, što je njihova najčešća i najopravdanija upotreba, kao i u otkrivanju povratka ili recidiva oboljena. Povišen tumorski marker može sugerisati na prisustvo tumora, ali sam nalaz nije dovoljan da bi se donela adekvatna dijagnoza i mora se kombinovati sa drugim pregledima poput CT-a, ultrasonografije, magnetne rezonance, a ključni značaj u postavljanju dijagnoze ima patohistološka analiza tumorskog tkiva. Tumorski markeri su korisno sredstvo u praćenju bolesnika jer sa analizom njihovog trenda prati se tok bolesti, odgovor na primenjenu terapiju i naravno (eventualno kasnije) se predviđa i recidiv samog oboljenja”.*

OFF: Tumorski marker koji je karakterističan za karcinom dojke je Serumski tumorski marker a on se određuje I u Centru za laboratorijsku dijagnostiku UKCV.

Dr Romana Mijović: *“Protein CA15.3, luče ćelije sekretonog epitela i može se naći kod zdravih osoba u jako maloj koncentraciji, a pošto je ovakav epitel najviše zastupljen u tkivu same dojke i značajni porast koncentracije ovog tumorskog markera najviše govori u prilog karcinoma dojke. Važno je znati da tumor dojke u ranim fazama bolesti često nisu praćeni povećanjem koncentracije ovog proteina, ali umnožavanjem ćelija i koncentracije ovog markera u krvi progresivno raste. Zbog toga, on nije pogodan kao izolovan dijagnostički marker karcinoma dojke, ali je izuzetno dobar pokazatelj uspešnosti lečenja, proširenosti oboljenja, metastaske bolesti i u praćenju toka i efekta oboljenja”.*

OFF: U diagnostici karcinoma jajnika postoji više opcija, naglašava naša sagovornica.

Dr Romana Mijović: *“Ono što je najzastupljenije je CA125 koji opet u najvećoj meri luče epitelne ćelije jajnika dok ga u manjoj meri luče i ćelije nekih drugih organa. Zato je njegov porast najčešće izraženiji kod tumora jajnika i koristi se kao marker ovog oboljenja. Nažalost, ono što je opet ograničavajuće kod upotrebe ovog tumor markera je da je značajnije povećanje tumorske mase neophodno da bi došlo do povećanja vrednosti ovog markera u krvi i on opet nije dobro izolovan za rano*

otkrivanje karcinoma u širokoj populaciji. Kada postoji i najmanja sumnja na karcinom jajnika, na primer ukoliko žena ima neku detektovanu promenu na jajniku, određeni CA125 uz određene dijagnostičkih metode, mada čak i nešto ranije može pomoći u postavljanju dijagnoze. Pri tome je važno znati da povišene vrednosti CA125 mogu pratiti neke druge tumore kao što je karcinom jajovoda, pluća, pa i čak i dojke dijagnostičnog sistema, a može biti povišen i kod nekih nemalighnih oboljenja kao što su upalne bolesti male karlice, cistične nemalighne bolesti jajnika i zato treba oprezno tumačiti njegove nalaze. On svakako pomaže u postavljanju dijagnoze, dinamično se prati, može biti proširen u bolesti, ali i odgovora na primjenjenu terapiju. Sledeći tumorski marker koji se koristi za dijagnostiku karcinoma jajnika jeste HE4, jer kada se utvrdi nedostatak CA125 bilo je važno pronaći neki biomarker koji će možda sa većom sigurnošću razlučiti da li je promena na jajniku benigne ili maligne prirode”.

RASTAVNICA

Dr Romana Mijović: “Budući da je, kao i kod CA125, bitan i značajni porast markera u krvi, potrebna je određena tumorska masa, njegovo rutinsko određivanje ne koristi se u najranijem otkrivanju tumora. Kada se ispitivanja koncentracije HE4, kombinuje sa ispitivanjem CA125, znatno se povećava mogućnost detekcije karcinoma jajnika, a iz koncentracije CA125 i HE4, izračunavamo tzv. ROMA indeks koji pomaže u tom slučaju u proceni da li je promena na jajniku benigne ili maligne prirode i značajna je za rano otkrivanje (u tom slučaju) maligne bolesti. Opet napominjem uz ostale dijagnostičke metode.

OFF: U nastavku emisije “Moj zdravstveni vodič” saznaćete koji se tumorski marker koriste u otkrivanju i praćenju karcinoma debelog creva, prostate i jetre. Ostanite uz Radio 021.

RASTAVNICA

Dr Romana Mijović: “Prvo je karcinoembrionalni antigen CEA, čija koncentracija raste ukoliko postoji karcinom debelog creva. Kao i kod većine ostalih tumorskih markera, njegova koncentracija raste iz povećanja mase tumora i on je u najranijoj fazi karcinoma debelog creva utvrđen ili da je povišen kod otprilike trećine bolesnika, što znači umanjeno njegove dijagnostičke referentnost kao izolovanog markera u ranom stadijumu diagnostikovanja karcinoma debelog creva. Međutim, sa rastom tumorske mase raste i koncentracija CEA i svakako

pomaže u detekciji. Važno je znati da i neki drugi adenokarcinomi, na primer karcinom dojke, može u određenoj meri stvarati CEA i biti razlog povišenih vrednosti. Zanimljivo je da pušači imaju vrednost CEA u serumu čak i do dvostruko veće od normalnih vrednosti za razliku od populacije nepušača. Često se i u laboratoriji iskazuju različite referentne vrednosti za tumorske markere za osobe koje su pušači i one koje nisu”.

RASTAVNICA

Dr Romana Mijović: *“Sledeći tumor marker je CA19-9, on se najviše stvara u ćelijama kanala pankreasa i žučnog izvodnog kanala, ali i u ćelijama debelog creva, tako da i njega koristimo kao dopunski tumorski marker kod dijagnostike ovog oboljenja. Tu postoji još malo povoljnija situacija jer postoji jedan specifični marker, a to je prostata specifični antigen, protein koga luče ćelije prostate i može se naći samo kod muškaraca. U skladu sa navedenim, PSA je jedan od najspecifičnijih tumorskih markera. Međutim, budući da može biti povećan i kod nekih drugih nemalignih oboljenja prostate, kao što je benigno uvećanje prostate ili zapaljenje prostate, različita su stanovišta u njegovoj rutinskoj primeni u cilju ranog otkrivanja karcinoma u zdravoj populaciji. U svakom slučaju, preporučuju se određivanje i praćenje dinamike PSA markera uz dodatne preglede preporučene od strane urologa kako bi došlo do ispravne dijagnoze. Značajnu pomoć kod bolesnika kod kojih je utvrđena tzv. granična vrednost PSA, predstavlja određivanje tzv. slobodnog PSA koji predstavlja onaj deo koji nije vezan za protine krvi. Što je udeo slobodnog PSA manji, verovatnoća postajanja karcinoma je veća.*

OFF: *Kako naglašava doktorka Mijović, iako PSA marker ne može da razlikuje dobroćudna od zloćudnih stanja, njegova povišena vrednost ukazuje na potrebu obavljanja pregleda i dodatnih testova, posebno patohistoloških, kako bi se isključilo ili potvrdilo prisustvo karcinoma.*

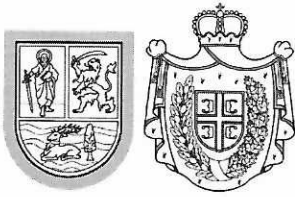
Dr Romana Mijović: *“Periodično merenje nivoa PSA markera koristi se u praćenju terapije karcinoma. Kod pogoršanog stanja bolesnika pored apsolutnih vrednosti analizira se i trend porasta ovog tumorskog markera u odnosu na prethodni period ili trend njegovog smanjenja. Ovde takođe imamo jedan tumorski marker, alfa - fetoprotein, koji se normalno nalazi u fetalnoj krvi, znači u vremenu fetalnog razvoja, a nakon rođenja, nivo se brzo smanjuje. Međutim, alfa - feto se sintetiše*

takođe I u jetri i zbog toga može poslužiti u dijagnostici kao tumorski marker.

Visokr koncentracije alfa-fetoproteina, u ovom slučaju mogu ukazivati i na primarni karcinom, na hepatocelularni karcinom jetre. Zbog svoje pouzdanosti i jednostavnosti može biti značajna pomoć čak u ranom otkrivanju ovog tumora.

Kod bolesnika koji imaju povećeni rizik za nastajanje karcinoma jetre, recim, bolesnici sa cirozom, sa hroničnom formom hepatitisa B, hepatitisom C, alfa - fetoproteina je u korelaciji sa veličinom tumora, služi za njegovo rano otkrivanje, ali i za praćenje terapije i prognozu daljeg napredovanja oboljenja.

OFF: Sagovornica Radija 021, doktorica Romana Mijović naglašava da je neohodno znati da tumorski markeri nikada ne smeju biti interpretirani izolovano, već uvek zajedno sa drugim laboratorijskim nalazima I nalazima drugih dijagnostičkih procedura, ali i celokupnom kliničkom slikom.

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Покрајински секретаријат за
здравство
Булевар Михајла Пупина 16, 21000 Нови Сад
Т: +381 21 487 4385 Ф: +381 21 456 119
psz@voivodina.gov.rs

БРОЈ: 002579751 2024 80253 ДАТУМ: 27.новембра 2024. године
001 000 405 001 18 016

На основу члана 151 Закона о јавним набавкама предмет уговора је услуга продукције и емитовања радио програма са карактеристикама, који за тему има информисање становништва и подршку превентивним активностима за очување и унапређење здравља и усвајање понашања која доприносе здрављу, број Уговора код Наручиоца: 002579751 2024 80253 001 000 405 001 18 016 од 15.октобра 2024. године закљученог са Извршиоцем услуге „Радио 021“ доо из Новог Сада, лице задужено да у име и за рачун Наручиоца – Покрајинског секретаријата за здравство прати контролу извршења уредности услуге по уговору о јавној набавци, даје:

ПИСМЕНО ОДОБРЕЊЕ – САГЛАСНОСТ

На тему Тумор маркери (дојка, јајник, дебело црево, простата, јетра....) – тумачење. Лице задужено за праћење извршења уговора у примереном року, који не може бити дужи од 5 радних дана, уколико садржај задовољава захтеве Наручиоца, даје своју писмену сагласност и исту доставља Извршиоцу услуге.

Наручилац нема примедбе на садржај и квалитет достављеног садржаја/материјала, у смислу уредног извршења уговорне обавезе Извршиоца услуге.

ОДОБРЕЊЕ – САГЛАСНОСТ
Биљана Гаврић

Електронски потписано
БИЉАНА ГАВРИЋ
27.11.2024 15:00:27

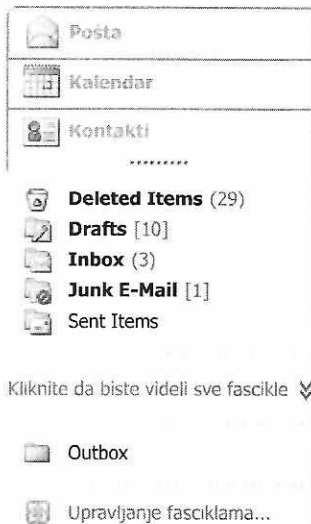
Kucajte ovde da biste: Celo poštansko sanduče

Opcije

Odjavljivanje

RE: Portal i Radio 021 KOSULJICA TUMOR MARKERI ep8

Biljana Gavrić

Poslato: 27. novembar 2024. 15:02

Za: Aristeia Stakic [aristeia.stakic@021.rs]

Prilozi: Осма, Тумор маркери (дојка~1.pdf (380 kB))

Poštovana,

imate saglasnost za realizaciju emisije.

Zvanična potvrda je u prilogu mejla.

Srdačan pozdrav,

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЗДРАВСТВО
Биљана Гаврић
Саветник за односе са јавношћу и медијима
Булевар Михајла Пупина 16,
21000 Нови Сад, Србија
тел: 021 487 43 81
моб: 060 515 90 28

Мислите на животну средину.
Штампajte овај мејл само уколико је неопходно.

Od: Aristeia Stakic [aristeia.stakic@021.rs]
Poslato: 27. novembar 2024. 10:42
Za: Biljana Gavrić; Snežana Bojanić
Cc: krajnovic@021.rs; Zoran Strika
Tema: Portal i Radio 021 KOSULJICA TUMOR MARKERI ep8

Poštovane,

Molim Vas za odobrenje sadržaja za realizaciju OSME u nizu od ukupno osam tema/tekstova/radijskih emisija, obuhvaćenih ugovorom između Radija 021.rs<<http://021.rs/>> i Pokrajinskog sekretarijata za zdravstvo AP Vojvodine.

Tema OSME realizacije je: Tumor markeri (dojka, jajnik, debelo crevo, prostata, jetra...)

Sagovornica prema dogovoru i navedenom spisku koji ste nam dostavili je Dr

Romana Mijović iz Odeljenja za automatizovanu laboratorijsku dijagnostiku, Centra za laboratorijsku dijagnostiku Univerzitetskog Kliničkog centra Vojvodine.

Tekstovi o dogovorenim temama koji su predmet ugovora, biće objavljeni na Portalu 021.rs<<http://021.rs/>> sukcesivno, prema dinamici odobrenja i emitovanja i biće Vam dostavljeni u skladu sa odredbama ugovora.

Hvala Vam.

Srdačan pozdrav,

Aristea Stakić, novinarka

aristea.stakic021@021.rs<<mailto:aristea.stakic021@021.rs>>

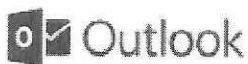
Radio 021, Portal 021.rs<https://webmail.vojvodina.gov.rs/owa/redir.aspx?REF=5_SKkND7zIK871_Z8FNQBtEj1Egn7S_AaF48OdQoQh8ZATnxZevcCAFodHRwOi8vMDIxLnJz>

Tel: 064/8195362

<http://www.021.rs/>

Povezano sa programom Microsoft Exchange

Posta

Kalendar

Kontakti

Deleted Items (29)

Drafts [10]

Inbox (3)

Junk E-Mail [1]

Sent Items

Kliknite da biste videli sve fascikle ▾

Outbox

Upravljanje fasciklama...

Odgovori Odgovori svima Prosledi 📄 ✕ Neželjeno Zatvori ⬆️ ⬇️ ✕

Text Tumor markeri ep8

Aristea Stakic [aristea.stakic@021.rs]

Odgovorili ste u 30.11.2024. 13:19.

Poslato: 29. novembar 2024. 15:15

Za: Biljana Gavrić; Snežana Bojanić

Cc: krajnovic@021.rs; Zoran Strika [strika@021.rs]

Prilozi: Tumorski markeri text ep8.docx (19 kB)

Poštovane,

u prilogu mejla dostavljam Vam molbu za odobrenje objavljivanja pojedinačnog teksta pod naslovom:

"Tumorski markeri: Indikatori i pratioci tumorske promene u organizmu"

a na temu radijske emisije "Tumor markeri (dojka, jajnik, debelo crevo, prostata, jetra)" u okviru projekta koji realizujemo.

Srdačan pozdrav.

Aristea Stakić
novinarka
Portal i Radio 021
0648195362

⬆️ ⬇️

Povezano sa programom Microsoft Exchange

Tumorski markeri: Indikatori i pratioci tumorske promene u organizmu

Tumorski markeri su biomarkeri koji se mogu naći u telesnim tečnostima ili tkivima osoba koje imaju malignu promenu ili bolest.

“Njih mogu proizvoditi ćelije samog tumora koje su maligno izmenjene ili netumorske ćelije kao odgovor na prisutstvo tumora u organizmu”, kaže za 021.rs dr Romana Mijović iz Centra za laboratorijsku dijagnostiku Univerzitetskog Kliničkog centra Vojvodine.

Oni se najčešće detektuju u krvi, merenjem njihove serumske koncentracije, ali ih možemo detektovati i u drugim telesnim tečnostima ili u tkivu samog tumora. To su materije koje se proizvode u izuzetno malim količinama u zdravom tkivu i zbog toga se detektuju kod zdravih osoba u izuzetno niskim koncentracijama, kaže sagovornica 021.

“Utvrdjivanje prisutstva povišenih nivoa tumorskih markera u tkivu ili telesnim tečnostima služi kao indikator postojanja maligne tumorske promene u organizmu. Međutim, postoje određena ograničenja prilikom njihove dijagnostičke upotrebe. Nije svaka maligna ćelija sposobna da produkuje tumorske markere, a takođe veoma često u ranim stadijumima bolesti dok je tumorska sama promena manja i koncentracija tumorskih markera je niska. Stoga, odsustvo tumorskih markera ne znači automatski u svakom slučaju i odsustvo malignog oboljenja”, ističe doktorka Mijović.

Do danas je otkriveno više različitih tumorskih markera a na desetine njih imaju klinički značaj. Neki su povezani samo sa jednom vrstom tumora, što znači da su specifični za određeni tumor, a drugi se povezuju i sa više različitih tipova tumora. Međutim, ne postoji jedan univerzalni marker koji može da detektuje malignu bolest.

“Tumorski markeri su ponekad specifični sami za organ ili tkivo, ali često se više markera povezuje sa jednim tipom maligne bolesti. Bitno je da se koriste u pravilnom dijagnostičkom algoritmu, isključivo po preporuci ordinirajućeg lekara. Tumorski markeri se prema mestu određivanja dele na tkivne i na serumske i ono što je, da kažemo, široko u upotrebi, ono što se radi kod nas u Centru za laboratorijsku dijagnostiku Univerzitetskog kliničkog centra Vojvodine, jeste određivanje tumorskih markera iz krvi - serumskih tumorskih markera”, naglašava doktorka Mijović.

Tumorski marker mogu se meriti neograničen broj puta a najveći značaj imaju u praćanju toka bolesti i efekata terapije, a ukoliko se određivanje tumorskih markera ponavlja, preporučuje se da se kontrola vrši u istoj laboratoriji jer se vrednosti markera mogu razlikovati ukoliko se mere različitim metodama, ističe sagovornica 021. Tumorski marker koji je karakterističan za karcinom dojke je Serumski tumorski marker a on se određuje i u Centru za laboratorijsku dijagnostiku UKCV.

*“**Protein CA15.3**, luče ćelije sekretonog epitela i može se naći kod zdravih osoba u jako maloj koncentraciji, a pošto je ovakav epitel najviše zastupljen u tkivu same dojke i značajni porast koncentracije ovog tumorskog markera najviše govori u prilog karcinoma dojke. Važno je znati da tumor dojke u ranim fazama bolesti često nisu praćeni povećanjem koncentracije ovog proteina, ali umnožavanjem ćelija i koncentracije ovog markera u krvi progresivno raste. Zbog toga, on nije pogodan kao izolovan dijagnostički marker karcinoma dojke, ali je izuzetno dobar pokazatelj uspešnosti lečenja, proširenosti oboljenja, metastaske bolesti i u praćanju toka i efekta oboljenja”, kaže doktorka.*

Povišene vrednosti CA125 mogu pratiti neke druge tumore kao što je karcinom jajovoda, pluća, pa i čak i dojke dijagnostičnog sistema, a može biti povišen i kod nekih nemalighnih oboljenja kao što su upalne bolesti male karlice, cistične nemalighne bolesti jajnika i zato treba oprezno tumačiti njegove nalaze. U

diagnostici karcinoma jajnika postoji više opcija, naglašava naša sagovornica. I dodaje da se HE4 tumorski marker koristi za dijagnostiku karcinoma jajnika. Marker HE4 "uskače" kada se utvrdi nedostatak CA125 I služi kao biomarker koji će sa većom sigurnošću razlučiti da li je promena na jajniku benigne ili maligne prirode.

"Koncentracija karcinoembrionalnog antigena CEA, raste ukoliko postoji karcinom debelog creva. Kao i kod većine ostalih tumorskih markera, njegova koncentracija raste iz povećanja mase tumora a on je u najranijoj fazi karcinoma debelog creva povišen kod otprilike trećine bolesnika. Zanimljivo je da pušači imaju vrednost CEA u serumu čak i do dvostruko veće od normalnih vrednosti za razliku od populacije nepušača", napominje dr Mijović.

Tumor marker CA19-9, najviše se stvara u ćelijama kanala pankreasa i žučnog izvodnog kanala, ali i u ćelijama debelog creva. I on se koristi kao dopunski tumorski marker kod dijagnostike ovog oboljenja.

"Tu postoji još malo povoljnija situacija jer postoji jedan specifični marker, a to je prostata specifični antigen (PSA), protein koga luče ćelije prostate i može se naći samo kod muškaraca. U skladu sa navedenim, PSA je jedan od najspecifičnijih tumorskih markera. Međutim, budući da može biti povećan i kod nekih drugih nemalighnih oboljenja prostate, kao što je benigno uvećanje prostate ili zapaljenje prostate, različita su stanovišta u njegovoj rutinskoj primeni u cilju ranog otkrivanja karcinoma u zdravoj populaciji", naglašava sagovornica 021.

Kako naglašava doktorka Mijović, lako PSA marker ne može da razlikuje dobroćudna od zloćudnih stanja, njegova povišena vrednost ukazuje na potrebu obavljanja pregleda i dodatnih testova, posebno patohistoloških, kako bi se isključilo ili potvrdilo prisutstvo karcinoma.

"Tumorski marker alfa - fetoprotein, koji se normalno nalazi u fetalnoj krvi, koristi se kod pogoršanog stanja bolesnika kada se pored apsolutnih vrednosti analizira i trend porasta ovog markera u odnosu na prethodni period ili trend njegovog smanjenja", kaže ona.

Sagovornica 021, doktorica Romana Mijović naglašava da je neohodno znati da tumorski markeri nikada ne smeju biti interpretirani izolovano, već uvek zajedno sa drugim laboratorijskim nalazima i nalazima drugih dijagnostičkih procedura, ali i celokupnom kliničkom slikom.

Pošta	Odgovori Odgovori svima Prosledi Neželjeno Zatvori
Kalendar	RE: Text Tumor markeri ep8
Kontakti	Biljana Gavrić
Deleted Items (29)	Poslato: 30. novembar 2024. 13:19
Drafts [10]	Za: Aristeia Stakic [aristeia.stakic@021.rs]
Inbox (3)	Poštovana,
Junk E-Mail [1]	Imate saglasnost za objavu teksta.
Sent Items	Srdačan pozdrav,
Kliknite da biste videli sve fascikle ▾	Biljana Gavrić Pokrajinski sekretarijat za zdravstvo
Outbox	Poslato sa mog uređaja Galaxy
Upravljanje fasciklama...	----- Original message ----- Od: Aristeia Stakic <aristeia.stakic@021.rs> Date: 29.11.24. 15:16 (GMT+01:00) U: Biljana Gavrić <Biljana.Gavric@vojvodina.gov.rs>, Snežana Bojanić <Snezana.Bojanic@vojvodina.gov.rs> Cc: krajnovic@021.rs, Zoran Strika <strika@021.rs> Naslov: Text Tumor markeri ep8
	Poštovane,
	u prilogu mejla dostavljam Vam molbu za odobrenje objavljivanja pojedinačnog teksta pod naslovom:
	"Tumorski markeri: Indikatori i pratioci tumorske promene u organizmu"
	a na temu radijske emisije "Tumor markeri (dojka, jajnik, debelo crevo, prostata, jetra)" u okviru projekta koji realizujemo.
	Srdačan pozdrav.
	Aristea Stakić novinarka Portal i Radio 021 0648195362